

Kauhajoen kaupunki

Tarkastuslautakunnan Arviointikertomus v. 2022

Sisältö

1.	Johdanto	3
2.	Kauhajoen kaupungin luottamuselinten toiminta vuonna 2022.....	4
3.	Tarkastuslautakunta	5
3.1	Tarkastuslautakunnan tehtävät ja ulkoinen tilintarkastus	5
3.2	Tarkastuslautakunnan kokoonpano.....	5
3.3	Tarkastuslautakunnan toiminta	6
4.	Valtuustokauden 2021 arviointikertomuksen käsittelyn tärkeimmät huomiot.....	9
5.	Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arviointi 2022.....	10
5.1	Perustehtävä ja strategiset tavoitteet	10
5.2	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.....	10
5.3	Talouden tasapainottaminen.....	10
5.4	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	11
6.	Hallintokuntien tavoitteiden toteutumisen ja toiminnan arviointi vuodelta 2022	13
6.1	Kaupunginhallituksen alainen toiminta	13
6.1.1	Hallintopalvelut	13
6.1.2	Elinkeinopalvelut	14
6.2	Yhteistoimintalautakunta	18
6.3	Kasvatus- ja opetuslautakunta.....	24
6.3	Hyvinvointilautakunta.....	27
6.5	Tekninen lautakunta	31
6.6	Rakennuslautakunta	33
6.8	Henkilöstö	35
7.	Muut havainnot vuodelta 2022	36
7.1	Konserniohjaus ja konserniyhteisöille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	36
7.2	Kuntayhtymät	37
8.	Seuranta.....	38
9.	Tarkastuslautakunnan yhteenveto ja esitys valtuustolle	38
10.	Allekirjoitukset.....	38

1. Johdanto

Kauhajoen kaupungin tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteena on edelleen vuoden 2022 loppuun kaupungin talouden tasapainottamisen toteutumisen seuranta.

Tarkastuslautakunta on tutustunut kaupungin ja konserniyhtiöiden toimintoihin sekä arvioinut, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Haastatteluja on suoritettu talouden toteutumisen seurantana. Haastateltavina on ollut johtoryhmän jäseniä ja muita viranhaltijoita.

Tarkastuslautakunta on tutustunut 15.2.2022 Kauhajoen Lämpöhuolto Oy:n toimintaan ja uusimpaan Pikikujan laitokseen. Esittelijänä oli toimitusjohtaja Tapio Suonvieri. 13.4.2022 lautakunta tutustui Kauhajoen Vesihuolto Oy:n toimintaan, toimitiloihin ja vedenottamoihin toimitusjohtaja Pekka Mäkisen opastuksella. 26.10.2022 lautakunta tutustui Virkistysuimala-urheilutalo Virkkuun, ulkoliikunta-alueeseen sekä Nuorisotalo Räimiskään. Esittelijöinä olivat hyvinvointijohtaja Eija Liikamaan lisäksi liikunta- ja nuorisotyön koordinaattorit sekä kunnossapitopäällikkö, hallimestari ja liikuntapaikkamestari.

Tarkastuslautakunta työssään Kauhajoen kaupungintalolla. Tällä kertaa lautakunnan kokoukseen osallistuivat kutsuttuina kaupunginjohtaja Niku Latva-Pukkila ja elinkeinoasiamies Carita Latikka. (kuva: Riitta Alapiha)

2. Kauhajoen kaupungin luottamuselinten toiminta vuonna 2022

Alla olevassa taulukossa on Kauhajoen kaupungin luottamuselimet, pidettyjen kokousten ja pykälien määrä. Tarkastuslautakunta on tutustunut luottamuselinten pöytäkirjoihin ja kokousmateriaaliin päättämänsä työnjaon mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.8.2021 pitämässään kokouksessa luottamushenkilöt kaupungin luottamuselimiin. Luottamushenkilöiden velvollisuus on sitoutua tehtäviinsä ja osallistua kokouksiin. Mikäli varsinainen jäsen on estynyt, tulee siitä ilmoittaa hallintosäännön mukaan henkilökohtaiselle varajäsenelle, toimielimen puheenjohtajalle tai sihteerille.

Toimielin	Kokouksien määrä 2022 (2021)	Käsiteltyjen asioiden määrä 2022 (2021)
Kaupunginvaltuusto	6 (8)	80 (116)
Kaupunginhallitus	20 (26)	278 (368)
Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto	2 (6)	14 (34)
Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto	0 (2)	0 (11)
Yhteistoimintalautakunta	4 (5)	19 (35)
Kasvatus- ja opetuslautakunta	6 (6)	68 (64)
Kasvatus- ja opetuslautakunnan jaosto	1 (0)	1 (0)
Hyvinvointilautakunta	7 (7)	55 (66)
Tekninen lautakunta	10 (12)	87 (120)
Rakennuslautakunta	5 (6)	18 (30)
Keskusvaalilautakunta	4 (12)	7 (49)

3.3 Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2022 aikana 14 kertaa ja vuoden 2023 kevään aikana 11 kertaa.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteina ovat erityisesti olleet kaikki hallintokunnat ja talouden tasapainottaminen sekä sisäinen tarkastus, riskien hallinta ja konserniohjaus. Lautakunta on kuullut hallintokuntien johtajia ja muita toimihenkilöitä. Vuoden 2022 aikana lautakunta on tutustunut Kauhajoen Lämpöhuolto Oy:hyn ja Kauhajoen Vesihuolto Oy:hyn sekä Virkistysuimala Virkkuun, ulkoliikunta-alueisiin ja nuorisotalo Räimiskään.

Tarkastuslautakunta sihteereineen (kuva: Riitta Alapiha)

Lautakunnan käsittelemät merkittävimmät asiat:

Kokousaika	Käsitellyt asiat	Arviointimenetelmä
Vuosi 2022		
15.2.2022	Tutustumiskäynti Lämpöhuolto Oy:hyn	Tutustumiskäynti / toimitusjohtaja Tapio Suonvierin haastattelu
	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Kasvatus- ja opetusjohtajan haastattelu	Haastattelu: kasvatus- ja opetusjohtaja Lari Marjamäki
	Teknisen johtajan haastattelu	Haastattelu: tekninen johtaja Harri Virtanen

	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen	
11.3.2022	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Hyvinvointijohtajan haastattelu	Haastattelu: hyvinvointijohtaja Eija Liikamaa
	Arviointikertomuksen aloittaminen	
13.4.2022	Tutustumiskäynti Kauhajoen Vesihuolto Oy:hyn	Tutustumiskäynti ja toimitusjohtaja Pekka Mäkisen haastattelu
	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen	
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
27.4.2022	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
3.5.2022	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
	Tilintarkastajan loppuraportti ja tilintarkastuskertomus vastaanotettu	
	Kasvatus- ja opetusjohtajan haastattelu	Haastattelu: kasvatus- ja opetusjohtaja Lari Marjamäki
6.5.2022	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
12.5.2022	Sidonnaisuusrekisteri valtuustolle	
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
19.5.2022	Arviointikertomus valmis	
	Kauhajoen kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen	
	Selvityspyyntö kaupunginhallitukselle 30.6.2022 mennessä kaupungin alijäämän kattamisvelvoitteen toteuttamisesta vuoden 2022 loppuun mennessä	
24.5.2022	Arviointikertomuksen luovutus kaupunginvaltuustolle ja kaupungin johdolle	
2.8.2022	Tarkastuslautakunnan työohjelman suunnitelma ja työnjaosta päättäminen päätösten seurannassa	
	Alijäämän kattamiseen liittyvän selvityspyynnön / hallituksen päätöksen käsitteleminen; tarkastuslautakunta tulee keskustelemaan tasapainottamisohjelman toteuttamisesta kaupunginjohtajan, hallintojohtajan ja toimialajohtajien kanssa	
24.8.2022	Kaupunginjohtajan ja hallintojohtajan haastattelu: kaupungin talouden tasapainottaminen / alijäämän kattaminen	Haastattelu: kaupunginjohtaja Niku Latva-Pukkila ja hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Tilintarkastustoimeksiannon vahvistuskirjeen / sopimuksen käsitteleminen	
	Kauhajoen kaupungin tilintarkastussuunnitelma 2022	
26.9.2022	Kaupunginjohtajan haastattelu (hallintojohtaja oli estynyt tulemaan haastatteluun)	Haastattelu: kaupunginjohtaja Niku Latva-Pukkila
	Teknisen johtajan haastattelu	Haastattelu: tekninen johtaja Harri Virtanen
	Kasvatus- ja opetusjohtajan haastattelu	Haastattelu: kasvatus- ja opetusjohtaja Lari Marjamäki
	Hallintopalvelut / tarkastuslautakunnan talousarvio 2022	
26.10.2022	Tutustumiskäynti Virkistysuimala-urheilutalo Virkkuun, painisaliin ja ulkoliikunta-alueisiin sekä Nuorisotalo Räimiskään	Tutustumiskäynti ja hyvinvointipalvelujen / teknisten palvelujen asiantuntijoiden haastattelu
	Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän johtajan, sisäisen tukipalvelun johtajan ja taloussuunnittelijan haastattelu	Haastattelu: LLKY:n johtaja Anu Helin, sisäisen tukipalvelun johtaja Tiina Lehtinen ja taloussuunnittelija Merja Nummela
	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen

22.11.2022	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Tilintarkastajan väliraportti vuodelta 2022	
	Hyvinvointijohtajan haastattelu	Haastattelu: hyvinvointijohtaja Eija Liikamaa
Vuosi 2023		
9.1.2023	Tutustumiskäynti Kulttuuritalo Sanssiin	Tutustumiskäynti ja hyvinvointijohtajan ja hyvinvointipalvelujen muiden asiantuntijoiden haastattelu
	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Hallintokuntien selvitykset arviointikertomuksen käsittelystä koskien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista vuonna 2021	
	Tarkastuslautakunnan työnjaon päivittämisen päätösten seurannassa	
15.2.2023	Arviointikertomuksen aloittaminen	
	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Teknisen johtajan haastattelu	Haastattelu: tekninen johtaja Harri Virtanen
	Ympäristöpäällikön haastattelu	Haastattelu: ympäristöpäällikkö Rajja Potila
15.3.2023	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksin työllisyysjohtajan ja muiden työllisyyden asiantuntijoiden haastattelu	Haastattelu: työllisyysjohtaja Pirkko-Liisa Hietalahti, työkykykoordinaattori Rita Hietalahti ja työllisyyskoordinaattori Anu Salmela
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
28.3.2023	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
12.4.2023	Kasvatus- ja opetusjohtajan haastattelu	Haastattelu: kasvatus- ja opetusjohtaja Lari Marjamäki
	Rakennustarkastajan haastattelu	Haastattelu: rakennustarkastaja Esa Alapiha
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
14.4.2023	Teknisen johtajan ja kunnossapitopäällikön haastattelu	Haastattelu: tekninen johtaja Harri Virtanen ja kunnossapitopäällikkö Eetu Myllyniemi
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
21.4.2023	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
25.4.2023	Hyvinvointijohtajan haastattelu	Haastattelu: hyvinvointijohtaja Eija Liikamaa
	Kaupunginjohtajan ja elinkeinoasiamiehen haastattelu	Haastattelu: kaupunginjohtaja Niku Latva-Pukkila ja elinkeinoasiamies Carita Latikka
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
3.5.2023	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
8.5.2023	Tilintarkastajan loppuraportti ja tilintarkastuskertomus vastaanotettu	
	Arviointikertomus valmis	
	Kauhajoen kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen	
	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen	
16.5.2023	Arviointikertomuksen luovutus kaupunginvaltuustolle ja kaupungin johdolle	
	Sidonnaisuusrekisteri valtuustolle	

4. Valtuustokauden 2021 arviointikertomuksen käsittelyn tärkeimmät huomiot

Kaupunginvaltuusto käsitteli 30.5.2022 tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2021. Samalla se velvoitti hallintokunnat ja konserniyhtiöt käsittelemään arviointikertomuksen, ryhtymään osaltaan toimenpiteisiin esille nostettujen asioiden korjaamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi sekä raportoimaan tehdyistä toimenpiteistä tarkastuslautakunnalle lokakuun 2022 loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta hyödyntää saatua tietoa tulevassa arvioinnissa.

Kauhajoen kaupungin toimielimet:

Kasvatus- ja opetuslautakunta on 7.9.2022 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot.

Hyvinvointilautakunta on 28.9.2022 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot. Hyvinvointilautakunta huomioi HYTE-kertoimen vaikutuksen talousarvion 2023 valmistelussa.

Rakennuslautakunta on 1.11.2022 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot.

Tekninen lautakunta on 1.11.2022 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot.

Kaupunginhallitus on 14.11.2022 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot sekä antanut tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

- "Hallintopalveluihin liittyvät tarkastuslautakunnan havainnot ovat oikeita.
- Elinkeinopalveluihin liittyvät tarkastuslautakunnan havainnot ovat oikeita. Työllisyyslaitteet vaativat systemaattista kehittämistä yhdessä Suupohjan Koulutuskuntayhtymä Vuoksin kanssa, että työmarkkinatuen kuntaosuutta voidaan vähentää. Geopark-statusta tullaan hyödyntämään vuoden 2023 kuntamarkkinoinnissa; erityisesti siitä vaiheesta, kun Geopark-keskus saadaan avattua Kauhajoen keskustaan."

Yhteistoimintalautakunta on 22.11.2022 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot sekä todennut esiin nostetuista asioista seuraavaa:

- "Tarkastuslautakunnan huomio vuoden 2021 talousarvion ylittymisestä kaikkien kuntien osalta 3,9 M eurolla on merkittävä ja tärkeä. Voidaan tarkastella, onko vuoden 2021 osalta tapahtunut lievää alibudjetointia, vaikka samalla on huomiotava koronapandemian aiheuttamat ylimääräiset kulut."

Konserniyhtiöt ja kuntayhtymät:

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän johtokunta on 7.9.2022 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot sekä antanut seuraavan selvityksen:

- "Hyvinvointialueet aloittavat 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Käytännössä tämä johtaa liikelaitoskuntayhtymän alasajoon vuoden 2022 aikana ja on vaatinut valmistelujen aloittamisen jo vuoden 2021 aikana, mikä osittain selittää kuntayhtymän hallintokulujen kasvun."

5. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arviointi 2022

5.1 Perustehtävä ja strategiset tavoitteet

Valtuusto on hyväksynyt 26.11.2018 kaupungin perustehtävän, vision ja arvot sekä strategiset menestystekijät, "kasvun konstit" vuoteen 2025. Kaupungin visio vuodelle 2025 on: "Tähtäämme kannattavuuteen, kasvuun ja alueen toiminnan keskipisteeksi. Panostamme yrittäjyyteen, työpaikkojen määrään, lapsi- ja perheystävällisyyteen, koulutukseen sekä asukkaiden hyvinvointiin. Kaupunkimme on vuonna 2025 eteläisen Etelä-Pohjanmaan elinvoimainen Keskus isolla KOOLLA." Visio ja arvot on avattu tarkemmin erikseen määritellyllä tavalla. Strategiaa ei ole vuoden 2022 aikana päivitetty.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 13.12.2021 § 107 hyväksynyt talousarvion yhteydessä vuodelle 2022 päävastuualueiden tavoitteet, jotka on esitetty tulokorttien muodossa. Tulokortteissa vastuualueet ovat määritelleet strategiset tavoitteet, ja niiden saavuttamiseksi tehtävät toimenpiteet ja tulosten mittaamisesta kertovat mittarit asiakas-, prosessi-, johtaminen henkilöstö- ja talousnäkökulmista.

Tarkastuslautakunta arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla tulokorttien pohjalta. Tulokorttien avulla tapahtuva seuranta edellyttää vastuualueiden yksiselitteistä raportointia tavoitteiden toteutumisesta numeroina, taulukkoina ja muutoin yksilöitynä sekä vertailuna talousarvioon ja aiempiin vuosiin.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

5.2 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Talousarviossa olennaisimmat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on laadittu kuntalain (410/2015) perusteella. Tilinpäätöksessä 2022 on huomioitu kuntalain määräykset ja siirtymäsäännökset.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet lautakunnat ovat pääosin esittäneet hallintokunnittaisen arvioinnin yhteydessä. Taloudelliset tavoitteet ja toiminnan muutokseen tähtäävät tavoitteet painottuivat talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden tekemiseen. Jokainen hallintokunta on omassa taloussuunnitelmassaan huomionnut edelleen talouden tasapainottamisen tarpeita. Ottaen huomioon, että edellisten vuosien taseen alijäämä oli 5,09 miljoonaa euroa, kaupunginhallituksen ja hallintokuntien vuoden 2022 aikana tekemät tasapainottamisen toimenpiteet ovat olleet riittämättömiä.

5.3 Talouden tasapainottaminen

Valtuuston vuonna 2021 päivitetyn tasapainottamisohjelman mukaan taseen alijäämä kätetään vuoden 2022 loppuun mennessä, jolloin saavutetaan kuntalain edellyttämä talouden tasapaino. Päätös tasapainottamisohjelman hyväksymisestä on tehty talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus vastaa talouden tasapainottamisesta. Kaupunginhallituksen päätöksellä syyskuussa 2021 haettiin kuntalain mukaisen taseen alijäämän kattamiseen jatkoaikaa. Valtiovarainministeriön kielteinen

päätös tuli kaupungille marraskuussa 2021, mikä aiheutti muutoksia vuoden 2022 talous-arvioon ja kattamisvelvoite vuoden 2022 loppuun mennessä jäi voimaan.

Kaupunki sai verotuloja 51,27 miljoonaa euroa eli 1,90 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Kasvua oli noin 3,9 %. Kunnallisveroprosentti oli 22. Kunnallisveron osuus verotuloista oli 40,81 miljoonaa euroa – kasvua 1,19 miljoonaa euroa, noin 3,0 %. Kiinteistöveron osuus oli 3,83 miljoonaa euroa, joka oli noin 0,20 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Valtionosuudet olivat 45,88 miljoonaa euroa sisältäen harkinnanvaraisen valtionosuuden lisäyksen 800 000 euroa. Lisäystä edellisvuoteen verrattuna 3,18 miljoonaa euroa, noin 7,5 %.

Vuonna 2022 valtio maksoi edellisen vuoden tapaan koronatukea sosiaali- ja terveystalveluiden lisäkustannusten kattamiseen. Se maksettiin suoraan LLKY:lle ja alensi näin osaltaan jäsenkuntien maksuosuuksia.

Kauhajoen kaupungin tilinpäätös oli vuonna 2022 ylijäämäinen 2,27 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta oli taseen tunnuslukujen mukaan 65,87 miljoonaa euroa, laskua edellisestä vuodesta 0,96 miljoonaa euroa. Lainakanta/asukas oli 5 160 euroa, laskua edellisestä vuodesta 24 euroa/asukas. Konsernilainat olivat yhteensä 107,31 miljoonaa euroa, 8 407 euroa/asukas. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 158 euroa/asukas.

Vuoden 2022 ylijäämän kirjaamisen jälkeen kaupungin taseeseen kertynyt alijäämä oli 2,82 miljoonaa euroa, vähennystä noin 2,27 miljoonaa euroa. Taseen alijäämä oli 221 euroa/asukas. Kriisikuntaraja on 1 000 euroa/asukas. Koska talouden tasapainotus ei toteutunut vuoden 2022 loppuun mennessä, kriisikunnan tunnusmerkit täyttyivät.

5.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kaupunginvaltuusto on päättänyt 28.6.2021 § 48 konserniohjeesta ja 4.10.2021 / § 86 sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeesta. Konserniohje on tullut voimaan 1.8.2021 alkaen ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje 4.10.2021 alkaen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.12.2021 § 108 hallintosäännön muutokset. Sääntö tuli voimaan 1.1.2022. Hallintosäännön 10. luvun § 77–80 mukaisesti kaupunginvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen linjaukset, tavoitteet ja osat alueet sekä niiden toimeenpano-, seuranta- ja arviointimenettelyt. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

- 1) hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
- 2) valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
- 3) antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.
- 4) vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan,
- 5) hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta,
- 6) vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan sekä
- 7) hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion.

Vuoden 2022 aikana on toteutettu kaupunginvaltuuston vahvistamaa strategiaa. Strategiset tavoitteet on jalkautettu toimialojen ja tulosalueiden tulokortteihin ja edelleen kehityskeskusteluissa henkilöstön tulostavoitteiksi. Kaupungin strategiset tavoitteet on saatettu myös konserniyhtiöiden huomiotavaksi konserniyhtiöiden johdon ja kaupungin johdon välisissä neuvotteluissa ja talousarvion ohjeistuksessa.

Kaupunginvaltuusto vahvisti 26.11.2018 § 64 poistosuunnitelman perusteiden ja poistoaikojen päivityksen sovellettavaksi 1.1.2019 alkaen. Suunnitelma vastaa kirjanpitolautakunnan yleisohjetta. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Kaupunginhallituksen päätöksellä on vuosittain päivitetty peruskorjattujen rakennusten poistoaikoja.

Riskienhallinnan kannalta on puututtu saatavien seurantaan ja perintätoimiin.

Tarkastuslautakunnan arvio

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin toiminnassa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaisia menettelytapoja. Toteutettu sisäinen valvonta antaa riittävän kuvan talouden ja toiminnan laajuudesta sekä varojen ja omaisuuden turvaamisesta. Konsernivalvonnan osalta kehotamme täsmentämään vuosittaisia valvontaan liittyviä toimintaperiaatteita, jotta tiedonkulku tytäryhtiöiden ja kaupungin välillä on riittävää. Kaupungin vakuutukset on kilpailutettu vuonna 2020.

Kauhanen syksyllä 2022 (kuvat: Riitta Alapiha)

6. Hallintokuntien tavoitteiden toteutumisen ja toiminnan arviointi vuodelta 2022

6.1 Kaupunginhallituksen alainen toiminta

Kaupunginhallituksen perustehtävä on johtaa strategisesti Kauhajoen kaupungin ja konserniyhtiöiden toimintoja ja taloutta kauaskantoisilla poliittisilla ja taloudellisilla päätöksillä sekä hyvin toimivalla hallinnolla ja henkilöstöpolitiikalla.

Kaupungin kasvun konstit ovat kohdaten, kehuen, kekseliäästi ja kannattavasti.

Kaupunginhallituksen painopistealueet:

- kaupunkistrategian toteuttaminen koko konsernissa
- uuden kaupunkistrategian laadinta
- kaupungin hyvän hallinnon, päätöksenteon ja tiedonhallinnan edistäminen
- lain julkisen hallinnon tiedonhallinnasta antamien velvoitteiden noudattaminen
- sähköisten kokouskäytänteiden kehittämisen ja käyttöönoton laajentaminen
- henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin edistäminen
- Kevan työelämän kehittämisrahan avulla toteutettava 2-vuotinen hanke johtamisen ja hallintokuntien välisen vuoropuhelun kehittämiseksi
- kaupungin talous on tasapainoinen
- elinkeinot
- elinvoima
- osaava työvoima
- työllisyydenhoito.

Tilinpäätös 2022

Kaupunginhallituksen toimialan (hallinto- ja elinkeinopalvelut) talouden toteuma yhteensä:

Kaupunginhallitus / hallinto- ja elinkeinopalvelut - toimintakate				
TP 2021	TA+muutos 2022	TP 2022	Muutos-% TP 2021-2022	Poikkeama TA+muutos / TP 2022
-3 977 357	-4 179 273	-4 556 244	14,6	376 971

6.1.1 Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden tehtäviä ovat muun muassa hallinnon prosessien ja elinvoimapalveluiden kehittäminen. Tämän lisäksi kaupunginhallitukselle kuuluvat talousarvion ja kulu-kehityksen seuraaminen sekä yleishyödylliset tukitoimet.

Tilinpäätös 2022

Hallintopalvelujen talouden toteuma:

Kaupunginhallitus / hallintopalvelut - toimintakate				
TP 2021	TA+muutos 2022	TP 2022	Muutos-% TP 2021-2022	Poikkeama TA+muutos / TP 2022
-2 294 675	-2 278 984	-2 309 705	0,7	30 721

Vuonna 2022 kaupunginhallituksen tärkeimpiä tehtäviä on ollut kaupungin talouden tasa-painottaminen ja taseen alijäämän kattamiseen tähtäävien toimenpiteiden ja päätösten tekeminen sekä talousarvion kulukehityksen seuraaminen. Alijäämän kattamisvelvoitteen vastataan keväällä 2023.

Kaupunkistrategia (visio, arvot, tavoitteet ja mittarit) on työn alla ja valmistuu touko-kuussa 2023.

Valtuustokauden alussa 1.8.2021 luottamushallinnolle otettiin käyttöön sähköinen kokousportaali ja asiakirjojen sähköinen allekirjoitus. Kehitystyö jatkuu mm. ohjelmistojen välisten rajapintojen yhteensovittamisessa. Tavoitteena on digitaalisten palvelujen hyödyntäminen eri hallintokunnissa ja asiakkaiden asiointiin. Digikehittämistyöryhmä on perustettu loppuvuodesta 2022.

Hallintopalvelujen talouden toimintakate talousarvioon nähden ylittyi johtuen pääasiassa henkilöstökuluista ja ATK-palvelujen ohjelmistomaksuista.

6.1.2 Elinkeinopalvelut

Kaupunginhallituksen alla toimivat elinkeinopalvelut vastaavat kaupungin ja elinkeinoelämän kehittämistoiminnasta, yrityspalveluista, maaseutupalveluista, kuntamarkkinoinnin matkailu-, markkinointi- ja viestintätehtävistä, työllisyyspalveluista sekä kuntayhteistyöstä.

Tilinpäätös 2022

Elinkeinopalvelujen talouden toteuma:

Kaupunginhallitus / elinkeinopalvelut - toimintakate				
TP 2021	TA+muutos 2022	TP 2022	Muutos-% TP 2021-2022	Poikkeama TA+muutos / TP 2022
-1 682 682	-1 900 289	-2 246 539	33,5	346 250

Elinkeinopalvelut

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt uuden päivitetyn elinkeinostrategian 13.12.2021. Sen painotuksia ovat vahvistaa kaupungin asemaa puutuoteteollisuuden ja kaupan alan keskuksena sekä rakentaa Kauhajoesta Etelä-Pohjanmaan luonto- ja hyvinvointimatkailun kärkikohde.

Elinkeinopalvelut on osallistunut verkostohankkeisiin ja uusien hankkeiden valmisteluun.

Elinkeinopalveluihin perustettiin kustannuspaikka Ukrainan sotaa pakoon tulleiden auttamiseksi aiheutuneiden menojen ja tulojen käsittelyä varten. Pääosin Migri korvaa aiheutuneet kustannukset.

Yrityspalvelut

Keskeistä yrityspalveluissa on yritysneuvonnan tuottaminen aloittaville ja toimiville yrityksille sekä yritysten tukeminen kaikissa elinkaaren vaiheissa mukaan lukien omistajanvaihdokset ja kasvuyrittäjyys. Vuoden 2022 aikana yrityspalveluissa on tehty 311 asiakastapaamista. Vuonna 2022 Kauhajoella perustettiin 49 uutta yritystä. Vuoden aikana järjestettiin 29 erilaista tapahtumaa. Erilaisia yrityshankkeita kirjoitettiin 18 kappaletta, ja niihin on myönnetty tukea noin 340 000 euroa.

Kehittämistoiminta

Matkailu nostettiin osaksi kuntabrändin ja vetovoiman vahvistamista. Matkailutoimialan tukemiseksi on valmisteltu hanke vuosiksi 2023–2024. Kauhajoen kaupunki on alusta lähtien ollut intensiivisesti mukana Lauhanvuori-Hämeen kangas Unesco Global Geoparkin kehittämistyössä ja -hankkeissa ja alkanut valmistella Geopark-keskuksen sijoittamista Kauhajoelle.

Bioenergian tuotannon kehittymistä on edistetty ohjaamalla alan toimijoita. Elinkeinopalvelut on osaltaan edistänyt uusiutuvien energioiden suurhankkeiden sijoittumista Kauhajoelle. Kaupungin hallinnoiman CLT-Pro-hankkeen toimenpiteet etenivät.

Kaupunki on ollut mukana Suupohjan, Etelä-Pohjanmaan maakunnan ja seutukaupunkien useissa kehittämishankkeissa.

Kuntamarkkinointi ja tapahtumat

Vuosi 2022 on ollut vilkas tapahtumavuosi. Kaupunki on ollut järjestämässä mm. Ruokamessujen 30-vuotisjuhlatapahtumaa, Ryijyn Lumo näyttelyä Hämes-Havusessa ja Pohjalaiset Spelit -tapahtumaa.

Kaupunki on osallistunut valtakunnallisille ja maakunnallisille messuille ja markkinointitapahtumiin.

Kauhajoen kaupungin viestinnän ja hanketoiminnan resursseja on vahvistanut uusi viestinnän asiantuntija, joka aloitti työt vuoden 2022 alussa. Viestinnän vaikuttavuuden lisäämiseksi ja seuraamiseksi hankittiin mediaseurannan ja tiedotteiden jakelun palveluita. Kaupungin nettisivustolle on koottu tietoa mm. hankintakäytännöistä, matkailupalveluista, tonttitarjonnasta jne.

Digitalisaation edistämiseen tähtäävässä hankkeessa on kehitetty sähköisiä toimintamalleja ja palveluita sekä vahvistettu digitaalista osaamista.

Maaseutuhallinto

Maataloushallinnon palveluyksikön (Kauhajoki, Isojoki, Karijoki ja Teuva) tehtävänä on hoitaa kansallisten ja EU-tukien vastaanotto- käsittely- ja päätöstehtävät. Kauhajoelle maksetut tuet vuonna 2022 olivat yhteensä noin 16,5 miljoonaa euroa, joka on noin 200 000 euroa enemmän kuin vuonna 2021. Kauhajoen osuus Etelä-Pohjanmaan maataloustuotannosta on 10 %.

Maatalouden erilaisten tulotukien tarkoituksena on tuotannon kannattavuuden ja jatkuvuuden turvaamisen lisäksi alkutuotantona maataloilla tuotettujen tuotteiden hintojen säilyttäminen kuluttajille kohtuullisella tasolla. Perusmaatalous eri tuotantoaloineen sekä liitännäiselinkeinoineen työllistää Kauhajoella toimivat maatalousyrittäjäperheet 402 tilalla. Tukien piirissä on peltoalaa yhteensä 22 188 ha.

Työllisyyspalvelut

Kauhajoen kaupunki on ostanut vuoden 2020 alusta lähtien työllisyydenhoitopalvelut Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksilta. Kauhajoen kaupungin kustannus palveluista vuonna 2021 oli 462 500 euroa ja vuonna 2022 kustannus oli 525 000 euroa. Vuonna 2022 Kelan työmarkkinatuen kuntaosuutta Kauhajoki maksoi 607 238 euroa, kun vuotta aiemmin vastaava summa oli 601 325 euroa.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilu on alkanut 1.3.2021, ja sitä hallinnoi Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi. Alueen kuntakokeilussa on mukana Alavus, Isojoki, Karijoki, Kauhajoki, Kurikka, Soini ja Teuva. Tavoitteena on edistää mukana olevien kuntien elinvoimaa ja kasvua tukevia palveluita tuomalla ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen alueiden yrityksille. Työllisyydenhoito siirtyy kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta lähtien.

Kaupungilla oli vuonna 2022 työllistämistoimien kautta palkkatuella palkattuja henkilöitä 42 (35/2021) ja kuntouttavassa työtoiminnassa 4 (17/2021). Työllistettyjen työkohteita on ollut mm. tekninen sekä kasvatus- ja opetusala.

Työllisyyden kehitys Kauhajoella vuosina 2019–2022:

Kohderyhmä	2019	2020	2021	2022
Alle 25-vuotiaat	97	95	73	65
Alle 25-vuotiaat, %	16,8	12,6	13,4	11,7
Yli vuoden työttömänä olleet pitkäaikaistyöttömät	49	93	125	102
Yli vuoden, %	8,5	12,3	23,0	18,4
Kokonaistyöttömyys henkilöä	579	756	543	555
Kokonaistyöttömyys, %	9,8	13,1	9,5	9,8

Tarkastuslautakunnan arvio

Elinkeinopalvelut kaupunginhallituksen alaisuudessa tiivistää kaupungin johdon, elinkeinoasiamiehen ja yrittäjien välistä yhteyttä. Vuonna 2022 keskitettiin voimavaroja yrittäjien tukemiseen yritysten kehittämisessä sekä mm. täsmäneuvonnalla erilaisten yritystukien hakemisessa. Kauhajoen kaupunki teki markkinointiyhteistyötä Karhu Basketin kanssa, jonka liigamestaruus noteerattiin näkyvästi valtakunnallisessa mediassa tuoden positiivista julkisuutta Kauhajoen kaupungille.

Työllisyydenhoitotoimista huolimatta vuoden 2022 lopulla Kauhajoen työttömyysaste oli 9,8 %, vuotta aikaisemmin 9,5 %. Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 607 238 euroa, edellisenä vuonna 601 325 euroa. Tarkastuslautakunta pitää työttömyydestä aiheutuneita kustannuksia suurina.

Tarkastuslautakunta suosittaa Geopark-statusen suurempaa hyödyntämistä markkinoinnissa muiden osakaskuntien tapaan.

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta tarkastuslautakunta toteaa, että toimiala on saavuttanut toiminnalliset tavoitteet, mutta taloudelliset tavoitteet talousarvioon nähden eivät toteutuneet.

Kaupunginhallituksen päätökset ja toimenpiteet kaupungin tilinpäätöksessä olevan taseen alijäämän kattamiseksi eivät toteutuneet.

Kauhanen (kuvat: Riitta Alapiha)

6.2 Yhteistoimintalautakunta

Yhteistoimintalautakunnan perustehtävänä on ollut järjestää vuoden 2022 loppuun saakka yhteistoiminta-alueen asukkaille sosiaali- ja terveyspalvelut sekä järjestää ympäristön-suojelu-, ympäristöterveydenhuolto- ja eläinlääkintäpalvelut.

Eduskunta on hyväksynyt lain sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisestä yhteistoiminta-alueilla 1.1.2023 alkaen. Suupohjan edellä mainitut palvelut järjestää Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue.

Suupohjan Sote-keskus, Kauhajoki 2023

Yhteistoimintalautakunnan painopistealueet:

- lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja arkea tukeva palveluverkosto toimii lähellä lasta ja perhettä
- asiakkaan omatoimisuutta sekä kuntoutumista tuetaan ja toimintakykyä ylläpidetään asiakkaan rinnalla kaikissa palveluissa
- asiakas saa ja saavuttaa tarvitsemansa palvelun, hoidon ja hoivan; asiakkaan hyvinvointihyöty ohjaa palvelutoimintaa; oikeita palveluita oikeaan aikaan oikeille asiakkaille
- LLKY:n toimintojen strateginen ohjaus yhdessä kuntien kanssa
- sote-palvelujen kustannukset on sopeutettu kuntien talouteen.

Yhteistoimintalautakunta on Isojoen, Karijoen ja Teuvan kuntien sekä Kauhajoen kaupungin yhteinen yhteistoimintalautakunta, joka kuuluu Kauhajoen kaupungin organisaatioon ja talousarvioon. Lautakunnan puheenjohtajana on ollut 1.8.2021 lähtien Tero Sievi-Korte Teuvalta. Lautakuntaan kuuluu 14 jäsentä: Isojoelta 2, Karijoelta 2, Kauhajoelta 6 ja Teuvalta 4 ja lisäksi kuntajohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksissa. Lautakunnan esittelijän tehtäviä on hoitanut hallintojohtaja 35 %:n osuudella työajasta. Lisäksi lautakunnan sihteerinä on toiminut osa-aikaisesti talous- ja hallintosihteeri.

Kunnat vastaavat kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Terveyspalveluiden osalta käytännön työ on ulkoistettu LLKY:lle. Yhteistyön edelleen kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää. Lautakunta tilaa LLKY:ltä sosiaali- ja terveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelut.

Yhteistoimintalautakunnan tilinpäätös sisältää hallintomenot sekä kuntien antamat määrärahat Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän sille tuottamien sosiaali- ja terveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelujen hankintaan.

Tilinpäätös 2022

Yhteistoimintalautakunnan talouden toteuma (LLKY:n maksuosuuksien lisäys ei näy yhteistoimintalautakunnan osalta muutostalousarviossa, vaan vasta lopullisissa tilinpäätösluvuissa)

YHTEISTOIMINTA- LAUTAKUNTA	TA 2022				Muutos Poikkeama €	
	TP2021	TA 2022	muutos	+ muutos	%	TA+m / toteutuma
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	38 107 042	38 519 927		38 519 927	40 967 064	8 % 2 447 137
Maksutuotot	0	0		0	0	0
Tuet ja avustukset	224 042	0		0	4 600	-98 % 4 600
Muut toimintatuotot	0	0		0	0	0
TOIMINTATUOTOT yhteensä	38 331 084	38 519 927	0	38 519 927	40 971 664	7 % 2 451 737
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-763 472	-682 893		-682 893	-734 036	-4 % 51 143
Palvelujen ostot	-94 349 426	-94 528 024		-94 528 024	-97 666 223	4 % 3 138 199
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-269	-200		-200	-6	-98 % -194
Avustukset	0	0		0	0	0
Muut toimintakulut	-173	-300		-300	-229	33 % -71
TOIMINTAKULUT yhteensä	-95 113 340	-95 211 417	0	-95 211 417	-98 400 494	3 % 3 189 077
Toimintakate (SITOVA)	-56 782 256	-56 691 490	0	-56 691 490	-57 428 831	1 % 737 341

* Yhteistoimintalautakunnan tulot ja menot sisältyvät Kauhajoen kaupungin talousarvioon.

LLKY:n talous ei pysynyt talousarviossa. Vuoden 2022 LLKY:n toimintakulut olivat 98,8 miljoonaa euroa (94,3 miljoonaa euroa/2021, kasvua 4,79 %). Tulos ylittää alkuperäisen talousarvion noin 4,3 miljoonaa euroa (+4,59 %).

Yhteistoimintalautakunnassa 15.12.2022 hyväksytty ja LLKY:n johtokunnan 20.12.2022 hyväksymä lisätalousarvio ei riittänyt tasapainottamaan LLKY:n taloutta ja LLKY:n talousarvio ylittyi noin 3,04 miljoonalla eurolla. Muutostalousarvion ylitys kohdistui kaikille kunnille ja johtui hoidon ja hoivan palveluiden, sosiaalipalveluiden ja erityissairaanhoidon kustannuksista. Kauhajoen osuus oli 1,5 miljoonaa euroa (2,7 %). Ylitystä oli kaikkien jäsenkuntien osalta: Isojoki 485 065 euroa (4,7 %), Karijoki 181 696 euroa (2,9 %) ja Teuva 862 369 euroa (3,8 %). Maksuosuudet kasvoivat kaikilla jäsenkunnilla vuoden 2021 tilinpäätöksestä.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon kustannukset:

	TP 2021	TA 2022	TA 2022 + muutos	Toteuma 2022	Poikkeama	Tot. %
Isojoki	-2 750 335	-3 000 012	-3 000 012	-2 827 646	-172 366	94,3
Karijoki	-1 933 116	-2 062 000	-2 062 000	-1 893 411	-168 589	91,8
Kauhajoki	-19 965 269	-19 223 020	-19 223 020	-19 786 255	563 235	102,9
Teuva	-7 373 568	-7 700 000	-7 700 000	-7 895 730	195 730	102,5
ESH YHTEENSÄ	-32 022 288	-31 985 032	-31 985 032	-32 403 043	418 011	101,3

Erikoissairaanhoidon kustannukset ovat ylittyneet LLKY:n osalta 418 011 euroa muutostalousarvioon verrattuna. Kauhajoen osalta ylitys oli 563 235 euroa. Kunnista Isojoki ja Karijoki alittivat muutostalousarvion. Kustannukset kasvoivat tilinpäätökseen 2021 verrattuna 380 755 euroa (1,19 %).

Tuotteistaminen

Yhteistoimintalautakunnan tuotot ja kulut sisältyvät Kauhajoen kaupungin talousarvioon. Kunnat maksavat maksuosuuksissaan yhteistoimintalautakunnalle ja edelleen LLKY:lle peruspalveluihin varaamansa määrärahat. LLKY on toimittanut kuukausittain toteumara-portin (suoritteet ja kustannukset) lautakunnalle.

LLKY:n tuottamat palvelut kunnille:

Tuotteistuslaskelman toteutuma TP 2022 Maksuosuudet	LLKY:n tuottamat palvelut yhteensä						
	TP 2021	TA 2022	TA-muutos	TA+m 2022	TP 2022	Poikk./TAM %	Poikk./TAM €
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut	5 936 981	5 822 022	128 000	5 950 022	6 002 230	100,9	52 208
Aikuissosiaalityön palvelut	2 726 989	2 777 225	90 000	2 867 225	2 736 857	95,5	-130 369
Vammaispalvelut	6 071 320	5 294 283	483 000	5 777 283	6 310 171	109,2	532 888
Kehitysvammapalvelut	5 191 003	5 001 336		5 001 336	5 591 022	111,8	589 686
Sosiaalipalvelut	19 926 292	18 894 867	701 000	19 595 867	20 640 280	105,3	1 044 413
Polikliininen toiminta	9 752 774	10 057 438		10 057 438	10 766 128	107,0	708 690
Suun terveydenhuolto	2 646 586	2 661 868		2 661 868	2 532 433	95,1	-129 435
Ymp.vuorokautinen hoito ja hoiva	17 226 650	18 207 604	250 000	18 457 604	18 607 027	100,8	149 423
Ikäihm. kotona asum. tukevat p.	11 767 274	11 707 437	349 000	12 056 437	12 794 168	106,1	737 731
Hoidon ja hoivan palvelut	41 393 284	42 634 347	599 000	43 233 347	44 699 756	103,4	1 466 409
Ympäristöpalvelut	964 598	975 754		975 754	1 082 119	110,9	106 365
OMA TOIMINTA YHTEENSÄ	62 284 174	62 504 968	1 300 000	63 804 968	66 422 155	104,1	2 617 187
ERIKOISSAIRAANHOITO	32 022 288	31 985 032		31 985 032	32 403 043	101,3	418 011
LLKY YHTEENSÄ	94 306 462	94 490 000	1 300 000	95 790 000	98 825 198	103,2	3 035 198

Kuntien maksuosuudet LLKY:n kustannuksista:

	Maksuosuus TP 2021	Maksuosuus TA 2022	Lisämääräraha jk/yht.ltk	Lisälasku/ palautus	Maksuosuus TP 2022
Isojoki	10 189 724	10 100 000	283 000	485 065	10 868 065
Karjajoki	5 991 732	6 190 000	128 000	181 696	6 499 696
Kauhajoki	56 229 062	56 000 000	383 000	1 506 069	57 889 069
Teuva	21 895 944	22 200 000	506 000	862 369	23 568 369
LLKY YHTEENSÄ	94 306 462	94 490 000	1 300 000	3 035 198	98 825 198

Kauhajoen kaupungin osuus LLKY:n kustannuksista ja suoritteista:

Tuotteistuslaskelman toteutuma TP 2022 Maksuosuudet	Kauhajoen palvelut yhteensä						
	TP 2021	TA 2022	TA-muutos	TA+m 2022	TP 2022	Poikk./TAM %	Poikk./TAM €
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut	4 185 304	4 165 029		4 165 029	4 268 729	102,5	103 700
Aikuissosiaalityön palvelut	1 729 277	1 779 510		1 779 510	1 543 687	86,7	-235 824
Vammaispalvelut	3 834 471	3 101 473	383 000	3 484 473	3 943 832	113,2	459 359
Kehitysvammapalvelut	2 777 556	2 664 219		2 664 219	3 076 115	115,5	411 896
Sosiaalipalvelut	12 526 608	11 710 230	383 000	12 093 230	12 832 363	106,1	739 133
Polikliininen toiminta	5 941 942	6 161 916		6 161 916	6 466 377	104,9	304 461
Suun terveydenhuolto	1 697 128	1 772 684		1 772 684	1 646 806	92,9	-125 878
Ymp.vuorokautinen hoito ja hoiva	9 171 286	10 196 579		10 196 579	9 741 440	95,5	-455 139
Ikäihm. kotona asum. tukevat p.	6 333 135	6 335 012		6 335 012	6 749 232	106,5	414 220
Hoidon ja hoivan palvelut	23 143 491	24 466 190		24 466 190	24 603 855	100,6	137 665
Ympäristöpalvelut	593 694	600 560		600 560	666 596	111,0	66 036
OMA TOIMINTA YHTEENSÄ	36 263 793	36 776 980	383 000	37 159 980	38 102 814	102,5	942 834
ERIKOISSAIRAANHOITO	19 965 269	19 223 020		19 223 020	19 786 255	102,9	563 235
LLKY YHTEENSÄ	56 229 062	56 000 000	383 000	56 383 000	57 889 069	102,7	1 506 069

Suurimmat ylitykset tuotteistuskaskelmassa kaikkien kuntien osalta tulivat hoidon ja hoivan palveluista sekä sosiaalipalveluista, niin myös Kauhajoen osalta. Kauhajoen lisämaksuosuudesta (noin 1,5 miljoonaa euroa) oli näiden kahden palvelualueen osuus yhteensä 876 798 euroa (58,2%). Kauhajoen osalta kolmantena merkittävänä ylityksenä oli erikoissairaanhoidon (ylitys 564 235 euroa).

Vuonna 2022 tilattujen suoritemäärien ja kustannusten toteutuminen sosiaali- sekä hoidon ja hoivan palveluissa (kustannus-% sisältää tuotteistuksen ja muun laskutuksen maksuosuudet):

KAUHAJOKI Sosiaalipalvelut	Suoritteet tilaus 2022	Suoritteet toteuma 2022	Suoritteet toteuma-%	Kustannus %
Lastensuojelun sosiaalityö	6 800	6 520	96 %	104 %
Lastensuojelun perhetyö	2 700	2 377	88 %	187 %
SHL perhetyö	9 000	7 555	84 %	81 %
Lapsiperheiden SHL sosiaalityö	7 920	6 888	87 %	134 %
Perheneuvola	3 700	2 247	61 %	82 %
Perheoikeudelliset palvelut	2 880	3 201	111 %	60 %
Aikuissosiaalityö	7 000	6 406	92 %	110 %
Päihdehuolto	1 400	1 480	106 %	106 %
Päihde- ja mt-kotikuntoutus asiakaskäynti	1 800	4 020	223 %	112 %
Päihde- ja mt-kotikuntoutus päivätoiminta	1 800	2 369	132 %	66 %
Vammaispalvelun sosiaalityö	2 300	3 905	170 %	120 %
Koto-palvelu (ent. TAP-palvelu)	15 832	11 536	73 %	103 %
Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminta	8 800	7 998	91 %	115 %
Kehitysvammaisten palveluiden avopalvelut	1 966	1 045	53 %	76 %
Kehitysvammaisten kuntoutusohjaus	1 400	1 378	98 %	96 %
Jokimutka Kauhajoki - asumispäivä	7 870	7 454	95 %	105 %
Kujakoto Kauhajoki - asumispäivä	1 800	1 377	77 %	135 %
Luppokoto Kauhajoki - asumispäivä	3 280	3 642	111 %	129 %
Päivänsiipi Teuva - asumispäivä	380	374	98 %	115 %

KAUHAJOKI Hoidon ja hoivan palvelut	Suoritteet tilaus 2022	Suoritteet toteuma 2022	Suoritteet toteuma-%	Kustannus %
Vastaanottopalvelut - lääkäri ja hoitaja	29 750	27 873	94 %	106 %
Neuvolatoiminta	11 600	13 838	119 %	100 %
Fysioterapia	3 260	3 236	99 %	104 %
Suun terveydenhuolto - hammaslääkäri ja -hoitaja	18 200	17 205	95 %	93 %
Akuuttiosasto Kauhajoki - hoitopäivä	4 994	5 406	108 %	96 %
Kotisairaalan käynti	2 492	2 133	86 %	82 %
Päiväsairaala	443	501	113 %	57 %
Sanssinkoti Kauhajoki - asumispäivä	9 658	9 197	95 %	89 %
Intervalli- ja kuntoutusyksikkö Teuva - asumispäivä	5 725	4 025	70 %	82 %
Asuulinkoti Kauhajoki - asumispäivä	6 690	6 652	99 %	108 %
Saliininkoti Karijoki - asumispäivä	50	248	496 %	470 %
Henriikkakoti Teuva - asumispäivä	1 591	1 406	88 %	82 %
Niittyleinikki Teuva - asumispäivä	425	3	1 %	1 %
Ikäihmisten päivätoiminta (koko- ja puolipäivä)	935	596	64 %	80 %
Muistineuvolan käynti	355	308	87 %	145 %
Ikäihmisten perhehoito	1 970	1 245	63 %	71 %
Tehostettu kotikuntoutus	4 380	3 629	83 %	101 %
Kotihoidon käynti	61 500	52 342	85 %	107 %

LLKY:n loppulasku 2022 / Kauhajoki:

Tuotteistuslaskelman maksuosuudet TP 2022	KAUHAJOEN PALVELUT			
	TA+m 2022	TP 2022	Tot. %	Poikk. €
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut	4 165 029	4 268 729	102,5 %	103 700
Aikuissosiaalityön palvelut	1 779 510	1 543 687	86,7 %	-235 824
Vammaispalvelut	3 484 473	3 943 832	113,2 %	459 359
Kehitysvammapalvelut	2 664 219	3 076 115	115,5 %	411 896
Sosiaalipalvelut	12 093 231	12 832 363	106,1 %	739 133
Polikliininen toiminta	6 161 916	6 466 377	104,9 %	304 461
Suun terveydenhuolto	1 772 684	1 646 806	92,9 %	-125 878
Ymp.vuorokautinen hoito ja hoiva	10 196 579	9 741 440	95,5 %	-455 139
Ikäihm. kotona asum. tukevat p.	6 335 012	6 749 232	106,5 %	414 220
Hoidon ja hoivan palvelut	24 466 190	24 603 855	100,6 %	137 665
Ympäristöpalvelut	600 560	666 596	111,0 %	66 036
OMA TOIMINTA YHTEENSÄ	37 159 981	38 102 814	102,5 %	942 834
ERIKOISSAIRAANHOITO	19 223 020	19 786 255	102,9 %	563 235
LLKY YHTEENSÄ	56 383 001	57 889 069	102,7 %	1 506 069

Alkuper. TA 2022	Tot. %	Poikk. €
4 165 029	102,5 %	103 700
1 779 510	86,7 %	-235 823
3 101 473	127,2 %	842 359
2 664 219	115,5 %	411 896
11 710 230	109,6 %	1 122 132
6 161 916	104,9 %	304 461
1 772 684	92,9 %	-125 878
10 196 579	95,5 %	-455 139
6 335 012	106,5 %	414 220
24 466 190	100,6 %	137 665
600 560	111,0 %	66 036
36 776 980	103,6 %	1 325 834
19 223 020	102,9 %	563 235
56 000 000	103,4 %	1 889 069

Vertailuna alla olevassa taulukossa vuodelta 2021 vastaavat tiedot:

Tuotteistuslaskelman maksuosuudet TP 2021	KAUHAJOEN PALVELUT			
	TA+m 2021	TP 2021	Tot. %	Poikk. €
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut	4 210 385	4 185 304	99,4 %	-25 081
Aikuissosiaalityön palvelut	1 729 329	1 729 277	100,0 %	-53
Vammaispalvelut	3 616 230	3 834 471	106,0 %	218 241
Kehitysvammapalvelut	2 514 597	2 777 556	110,5 %	262 959
Sosiaalipalvelut	12 070 541	12 526 608	103,8 %	456 067
Polikliininen toiminta	5 536 366	5 941 942	107,3 %	405 576
Suun terveydenhuolto	1 658 960	1 697 128	102,3 %	38 168
Ymp.vuorokautinen hoito ja hoiva	9 882 526	9 171 286	92,8 %	-711 240
Ikäihm. kotona asum. tukevat p.	5 855 342	6 333 135	108,2 %	477 793
Hoidon ja hoivan palvelut	22 933 193	23 143 491	100,9 %	210 298
Ympäristöpalvelut	595 246	593 694	99,7 %	-1 552
OMA TOIMINTA YHTEENSÄ	35 598 980	36 263 793	101,9 %	664 813
ERIKOISSAIRAANHOITO	18 859 020	19 965 269	105,9 %	1 106 249
LLKY YHTEENSÄ	54 458 000	56 229 062	103,3 %	1 771 062

Alkuper.		
TA 2021	Tot. %	Poikk. €
4 040 385	103,6 %	144 919
1 349 329	128,2 %	379 948
3 006 230	127,6 %	828 241
2 514 597	110,5 %	262 959
10 910 541	114,8 %	1 616 067
5 536 366	107,3 %	405 576
1 658 960	102,3 %	38 168
9 882 526	92,8 %	-711 240
5 855 342	108,2 %	477 793
22 933 193	100,9 %	210 298
595 246	99,7 %	-1 552
34 438 980	105,3 %	1 824 813
18 859 020	105,9 %	1 106 249
53 298 000	105,5 %	2 931 062

Tarkastuslautakunnan arvio

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuosi 2022 oli poikkeuksellinen. Talouskasvun hiipuminen ja maailmanlaajuinen inflaatiokehitys ovat osaltaan tuoneet odottamattomia ja ennalta arvaamattomia haasteita LLKY:n budjetointiin. Myös koronapandemian jatkuminen vaikutti LLKY:n toimintaan vuonna 2022. Venäjän sota Ukrainassa on nostanut kustannuksia, mikä luonnollisesti näkyy myös sote-palvelujen tuottamisessa. Ottaen huomioon, että LLKY:n kuntalaisille tuottamat palvelut ovat pääasiassa lakisääteisiä, on liikkumavara toiminnan ja talouden muutoksiin reagoimisessa rajallinen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että alkuperäinen talousarvio ylittyi kaikkien kuntien osalta yhteensä noin 4,3 miljoonaa euroa (12/2022 muutostalousarvion jälkeenkin +3,04 m€). Vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna Kauhajoen kustannukset olivat 646 575 euroa suuremmat. Ylitys oli noin 1,14 %, joten taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet. Ylitykset eivät ole prosentuaalisesti merkittäviä talousarvion koko ja ennusteisiin liittynyt poikkeuksellinen epävarmuus huomioiden.

Vuosi 2022 oli LLKY:n viimeinen vuosi. Vuoden 2023 alusta toiminta on ympäristöpalveluja lukuun ottamatta siirtynyt hyvinvointialueelle. Ympäristöpalvelut siirtyivät Suupohjan kuntien järjestettäväksi, ja ympäristölautakunta toimii Kauhajoen kaupungin alaisuudessa.

Ottaen huomioon tilikauden poikkeuksellisuuden ja ennustettavuuden haasteet on lopputulos kohtuullinen. Elinkustannusindeksiin suhteutettuna kulukehitys on ollut maltillinen.

6.3 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuspalveluiden toimialan tehtävänä on tuottaa vahvat ja kattavat lapsi- lähtöiset varhaiskasvatus-, esi- ja perusopetus- sekä lukiopalvelut ja tukea toisen ja kor- kea-asteen koulutuksen opetustoiminnan jatkumista Kauhajoella.

Kasvatuksen ja opetuksen toimiala jakaantuu kahteen tulosalueeseen: varhaiskasvatus sekä opetus ja koulutus. Tulosalueet on jaettu toimintayksiköihin. Varhaiskasvatuksen tulosaluetta johtaa varhaiskasvatusjohtaja sekä koulutuksen tulosaluetta kasvatus- ja opetusjohtaja toimialajohtajan viran lisäksi.

Tilivelvollisena toimialajohtajana toimii kasvatus- ja opetusjohtaja. Hän toimii esittelijänä kasvatus- ja opetuslautakunnassa sekä sen alaisessa kasvatus- ja opetuslautakunnan jaostossa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan painopistealueet:

- strategiassa yhteisesti sovittujen arvolauseiden toteuttaminen ja vaaliminen koko palveluntarjonnassa
- kasvatus- ja opetuspalveluiden tehokas ja taloudellinen järjestäminen pedagogiik- kaa ja kasvatusta tukevissa turvallisissa toimintaympäristöissä
- lasten, nuorten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistävät toimet ja kehitys- suunnat huomioidaan kaikessa toiminnassa
- monialainen yhteistyö valtakunnallisen perhekeskustoimintamallin mukaisesti
- asiantunteva henkilöstö sekä henkilöstön laadukas koulutus ja työhyvinvointi.

Tilinpäätös 2022

Toiminnan laajuus 2020–2022:

Tavoite	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Varhaiskasvatus, lasten lkm yht.	444	432	411
• oma toiminta	395	377	355
• palveluseteli (yksityinen)	49	55	56
Lastenhoidon tuki, lasten lkm (koti- /yksityisen hoidon tuki)	158	142	113
Esiopetuksen oppilasmäärä	162	134	120
Apip-toimintaan osallistuvien lukumäärä	199	200	190
Perusopetuksen 1-6 -vuosiluokkien oppilasmäärä	893	889	847
Perusopetuksen 7-9 -vuosiluokkien oppilasmäärä	400	426	463
Erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden määrä	149	160	155
Lukion opiskelijat	178	159	160

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talouden toteuma yhteensä:

Kasvatus- ja opetuslautakunta - toimintakate				
TP 2021	TA+muutos 2022	TP 2022	Muutos-% TP 2021-2022	Poikkeama TA+muutos / TP 2022
-17 065 664	-17 196 158	-17 593 496	3,1	397 338

Kasvatus- ja opetuspalveluiden merkittävimmän ylityskokonaisuuden on aiheuttanut hen- kilöstökulujen nousu. Nousua on syntynyt avustuksella palkattujen henkilöiden sekä

koronasta ja lasten tuesta johtuvien lisähenkilöiden ja sairauspoissaolojen sijaisiksi palkattujen henkilöiden kuluista.

Tukia ja avustuksia valtiolta oli talousarviossa arvioitu saatavan erilaisiin hankkeisiin varovaisuusperiaatteella 187 338 euroa. Avustuksia on kuluneen vuoden aikana saatu 838 540 euroa. Hankkeita haetaan edelleen. Henkilöstömäärän nousu on ollut runsasta hankkeisiin liittyen, mikä on myös omalta osaltaan nostanut henkilöstökuluja. Hankkeen tuloja on jaksotettu vuodelle 2023, koska hankkeet jatkuvat kuluvana vuonna.

Kuljetuskustannusten nousu on ollut sopimuksiin kirjatun indeksin mukainen. Lisätalousarvio kuljetuspalvelujen hintojen noususta on 257 000 euroa vuodelle 2022, ja se alittui 35 000 eurolla.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamisessa oman toiminnan osuus on 85 %, palvelusetelin osuus 14 % ja ostopalvelut kunnilta 1 %. Varhaiskasvatuksen maksutuotot ovat pienentyneet ennakoitua enemmän. Vuonna 2022 varhaiskasvatuksessa oli 50 % asiakkaista vapautettu kokonaan maksusta (44 %/2021).

Opetus ja koulutus

Esi- ja perusopetuksessa on järjestetty lakisääteistä palvelua noin 1 430 oppilaalle vuonna 2022 sekä lukiokoulutusta 160 oppilaalle. APIP-palvelun käyttäjämäärät ovat pysyneet edellisvuosien tasolla ja palvelulle on ollut kysyntää.

Oppilaskohtaiset kustannukset 2020–2022:

	2020	2021	2022
Perusopetus €/oppilas	8 264,05	8 688,79	8 913,98
Lukio-opetus €/opiskelija	6 851,75	7 125,95	7 580,85

Kustannusnousu perusopetuksessa on ollut noin 2,6 %, mikä on hieman yli palkkaohjelman varatun verran (noin 2 %). Lukiokoulutuksen osalta kustannusnousu on ollut noin 6,3 %. Kustannustason nousu perustuu edellä mainitun palkankorotusvaikutuksen lisäksi oppilas/opiskelijamäärän laskuun. Yleinen kustannustaso on noussut huomattavasti henkilöstökulujen lisäksi.

Perusopetuksen ryhmäkokojen kehitys Kauhajoen kaupungissa 2017–2022:

Vuosiluokka	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1–2	17	18	19	18	16	17
3–6	18	18	18	19	19	18
7–9	20	19	19	18	19	20

Kuljetusoppilaiden (esikoululaisten ja 1–9-luokkalaisten) lukumäärän ja kuljetuskustannusten kehitys 2020–2022:

	2020	2021	2022
Kuljetusoppilaiden lukumäärä	508	481	499
Kustannus € (alv 0 %)	754 798	969 396	1 110 196
Kustannus € (alv 0 %) / oppilas	1 485,82	2 015,38	2 224,84

Tarkastuslautakunnan arvio

Kasvatuksen ja opetuksen toimiala on tarjonnut laadukkaita varhaiskasvatuspalveluita sekä yhtenäisen esi- ja perusopetuksen laadukkaissa ja monipuolisissa oppimisympäristöissä.

Kasvatuksen ja opetuksen toimialalla on ollut nähtävissä kustannusten nousua. Palveluntuotanto on yleisen hinnannousun sekä henkilöstökulujen kasvun johdosta maksanut oletettua enemmän. Koronan vaikutus on näkynyt edelleen yleisesti poissaoloissa, joista yli puolet ovat olleet yli 7 vrk sairauspoissaoloja. Kustannusten nousun myötä myös kuljetuskustannuksiin on tullut nousua. Palveluiden ostojen kustannusten nopea nousu on tuonut kuluja lisää.

Henkilöstöä ja avustajia on palkattu lisää, joten henkilöstökulut ovat kasvaneet odotettua enemmän. Tarkastelukauden aikana toteutuneet palkankorotukset ovat myös osaltaan nostaneet henkilöstökuluja. Henkilöstön ammattitaitoa ja asiantuntijuutta ylläpitävään koulutukseen sekä työhyvinvointiin on panostettu.

Kasvatuksen ja opetuksen toimiala on aktiivisesti hakenut rahoitusta useille hankkeille onnistuneesti. Avustuksia ja tukia on saatu 651 000 euroa enemmän talousarvioon nähden. Hankerahoitusten innovatiivisella hyödyntämisellä on tuettu peruspalveluiden kehittämistä. Hankkeiden jatkuminen vuodelle 2023 on siirtänyt vuoden 2022 tuloja seuraavalle vuodelle.

Sitovan toimintakatteen ylitystä vuoden 2022 osalta on 2,3 %. Taloudelliset tavoitteet eivät ole toteutuneet. Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Aron päiväkoti (kuva: tekninen toimiala)

6.3 Hyvinvointilautakunta

Lautakunnan toimialana on kaupungin hyvinvointipalveluiden tuottaminen koordinoiti ja markkinointiviestintä. Hyvinvointipalveluja tuottavat liikunta- ja nuorisopalvelut, opistot (kansalaisopisto ja Panula-opisto), kulttuuritoimi, kirjasto- ja tieto- sekä tapahtumapalvelut. Toimialajohtajana toimii hyvinvointijohtaja.

Hyvinvointilautakunnan painopistealueet:

- monipuoliset, terveyttä ja hyvinvointia tukevat ja edistävät tasa-arvoisesti saatavilla olevat palvelut eri-ikäisille ja eri kohderyhmille
- avoin vuorovaikutteinen viestintä kuntalaisten kanssa
- aktiivinen ja osallistuva kuntalainen
- suunnitelmallinen viestintä ja markkinointi
- ennaltaehkäisevä ja ennakoi toimintatapa hyvinvoinnin vahvistamisessa kaikissa julkisissa palveluissa.

Tilinpäätös 2022

Toiminnan laajuus 2020–2022:

	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Kansalaisopiston opetustunnit	7 457	7 417	8 590
Opiskelijamäärä	1 807	1 492	2 148
Panula-opiston opetustunnit	7 280	7 080	7 400
Opiskelijamäärä	229	203	280
Kulttuuritoimen järjestämät		7 300	
• tilaisuudet			107
• kävijät	200		9 450
Kirjaston lainaukset	150 471	177 117	170 795
Kirjastoauton lainaukset	44 536	52 725	48 178
Nuorisopalveluiden kohdatut	6 325	13 556	20 444
Nuorisotilojen kävijät	2 682	5 746	16 867
Liikuntapalveluiden ohjattu liikunta			
• ohjauskerta	1 247	1 254	1 679
• osallistujat	14 896	13 327	19 920
Virkistysuimala-urheilutalon kävijät			69 331
• uimala	31 257	47 809	51 906
• urheilutalo	66 821	15 298	17 425

Hyvinvointilautakunnan talouden toteuma:

Hyvinvointilautakunta - toimintakate				
TP 2021	TA+muutos 2022	TP 2022	Muutos-% TP 2021-2022	Poikkeama TA+muutos / TP 2022
-2 115 304	-2 027 843	-2 225 391	5,2	197 548

Opisto- ja kulttuuripalvelut

Kansalaisopiston vuoteen 2022 antoi leimansa Teuvan kansalaisopistotoiminnan siirtyminen Kauhajoen kansalaisopiston toiminnaksi. Toiminta-alueen laajentumisesta huolimatta kansalaisopiston opiskelijamäärät eivät ole yltäneet koronaa edeltävälle tasolle.

Opiskelijamäärään elvyttämiseksi syksyllä 2022 Suupohjan kokoinen kansalaisopisto -hankkeella (OKM 45 500 euroa) toteutettiin opettajakysely ja laaja kuntalaiskysely. Kuntalaiskyselyyn saatiin 480 vastausta.

Panula-opistossa vuonna 2022 aktivoitiin erityisesti varhaiskasvatukseen lapsia tarjoamalla heille maksuttomia muskarihetkiä aamupäiväaikaan. Taiteen perusopetuksen tasolta valmistui 15 opiskelijaa ja syventävien opiskelujen tasolta 8 opiskelijaa. Syyslukukaudella 2022 uusia oppilaita hakeutui Panula-opiston soiton opiskelijaksi yhteensä 36 oppilasta.

Kulttuuripalvelujen 2022 oli toiminnan kasvattamisen vuosi – omana ja paikallisten kulttuuritoimijoiden sekä eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Paikallisten kulttuuritoimijoiden välinen tiivis yhteistyö kaupungin kulttuuritarjonnan kehittämiseksi jatkui konkreettisesti Kauhajoen Kriuhnaasun lähes 20 tapahtumassa. Näihin osallistui lähes 2 000 vierailijaa.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Yleisen kirjaston tehtävänä on kirjastolain mukaan tarjota pääsy aineistoihin ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hallintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan ja edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tätä tehtävää varten Kauhajoen kirjasto on toteuttanut resurssien sallimissa rajoissa hankkimalla ja poistamalla aineistoa, järjestämällä erilaisia harrastepiirejä ja tapahtumia yksin ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, tarjoamalla tiloja kuntalaisten käyttöön, yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä toisen asteen koulujen kanssa.

Koronarajoitukset jatkuivat alkuvuonna 2022. Kokoontumistilojen käyttöä ja asiakasmääriä on rajoitettu ja omatoimikirjasto oli viikon ajan kiinni. Kiinniolosta ei näyttänyt olevan hyötyä taudin leviämisen estämiseksi, joten omatoimikirjasto otettiin nopeasti käyttöön uudestaan. Syksyllä 2022 kirjastoauton reittiä ja pysäkkejä uusittiin ja muokattiin. Asiakaiden palautetta ja toiveita kuunneltiin mahdollisuuksien mukaan.

Kirjaston päävastuullisena järjestämiä tapahtumia ja tilaisuuksia järjestettiin vuonna 2022 yhteensä 91 sekä käyttäjäkoulutuksia 19. Käyttäjäkoulutuksilla tarkoitetaan kirjastokäytön opetusta, tieto-, viestintä- ja digiteknologian käytön opetusta.

Koska kaikki kirjaston asiakasryhmät eivät ole sosiaalisen median käyttäjiä, tietokilpailut ja kyselyt olivat aina myös kirjastolla paikan päällä täytettävissä. Kirjasto haki AVI:lta rahaa kaksivuotiselle Toimintaa taloon -hankkeelle. Rahaa saatiin 8 000 euroa, jota on kohdennettu kirjailijavierailuille sekä yhteistyöhön Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksin kanssa. Vuoksin pelialan opiskelijat tekivät kirjaston pyynnöstä Kauhajoen kirjastoon ja kirjastoautoon sijoitettavia pelejä osana opintojaan, 13 ryhmää teki pelin kirjastolle ja kirjaston henkilökunta valitsi niistä 3 käyttöön.

Liikuntapalvelut

Kauhajoki tunnetaan monipuolisena liikkumisen, liikunnan ja vapaa-ajan kaupunkina. Kaupungin alueella toimii aktiivinen liikuntatoimijoiden verkko, yli 40 urheiluseuraa, lajijäostoa ja yhdistystä, jotka tarjoavat kaikenikäisille harrasteliikuntaa ja kilpaurheilua laajasti ja monipuolisesti asukaspohtaan nähden.

Vuoden 2022 laajimpana kehityskohteena oli Suomen harrastamisen mallin jatkaminen ja kehittäminen Kauhajoelle sopivaksi, ja siihen hyvinvointipalvelut haki ja sai hankerahaa 40 000 euroa "Hessu harrastekerhot" -mallin toteuttamiseksi. Tämän toiminnan koordinoinnin toteutti erityisliikuntakoordinaattori.

Alkuvuodesta 2022 koronarajoituksia oli vielä osin voimassa, joten ohjatun liikunnan osallistuja- ja Virkun kävijätavoitteet eivät toteutuneet kevään aikana. Liikuntapalveluiden painopisteenä on jatkettu elintapaohjauksen vakiinnuttamista, ja siihen on saatu lisäresurssina 0.5 htv syksyllä 2022.

Liikuntapalveluiden tulosalueen talousarviossa on otettu huomioon Virkun alle 16-vuotiaiden maksuttoman uinnin jatkuminen aukioloaikojen ja ympärivuotisen uimaopetuksen kehittäminen. Liikuntapalveluiden talousarvioon on kirjattu varat valtakunnallisten suositusten mukaisesti erityisryhmien liikunnan kehittämiseen, lasten liikuntakerhojen järjestämiseen, liikuntaneuvontaan ja elintapaohjaukseen, sekä matalan kynnyksen ohjaustoiminnan ja vertaisohjaajakoulutuksen kehittämiseen.

Liikuntakoordinaattori Mari Kiukkonen-Gazdali esittelemässä Virkistys-uimala-urheilutalo Virkkua tarkastuslautakunnalle 26.10.2022

Nuorisopalvelut

Kauhajoen kaupungin nuorisopalvelujen perustehtävä on: edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista, tukea nuorten itsenäistymistä sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja; lasten ja nuorten tasapainoisen kasvun ja kehityksen edistäminen; ehkäisevän ja kasvatuksellisen nuorisotyöntoteuttaminen; järjestää ja tarjota laadukkaita vapaa-ajan vieton mahdollisuuksia turvallisessa ympäristössä. Nuorisopalveluiden kohderyhmänä ovat pääasiassa 10–18-vuotiaat. Nuorisolain mukaan huomioidaan alle 29-vuotiaat.

Syksyn mittaan koronavuosien jälkeen toimintaan on palannut lisää pidempään tauolla olleita pienempiä ja isompia tapahtumia. Heti kesälomien jälkeen nuorisopalveluiden työntekijät jalkautuivat Solar Sound Festivaalien ulkoalueille. Jalkautuminen on usean kunnan yhteistyöllä toteutettavaa ja sitä organisoivat Seinäjoen kaupungin nuorisotyö.

Kauhajoen lapsiparlamentti aloitti toimintansa syksyllä, ja siinä on edustajat kaikista Kauhajoen alakouluista. Lapsiparlamenttia ohjaa erityisnuorisotyöntekijä ja nuorisovaltuuston keskuudesta on valittu lapsiparlamentille kummivaltuutettu. Nuorisovaltuusto toimi aktiivisesti kautensa loppuun saakka.

Erityisnuorisotyöntekijä tekee tiivistä yhteistyötä oppilashuollon, sopu-tiimien ja sosiaalipalveluiden kanssa sekä auttaa yksilötuettavia nuoria. Työssä näkyvät kiusaamistapaukset ja erilaiset nuortenparissa koulussa tai vapaa-ajalla esiintyvät ilmiöt. Etsivä nuorisotyö ja koulunuorisio-ohjaajan työ on koettu erityisen tärkeäksi.

Nuorisotoimen kautta toteutetulla palvelusetelillä kesätyötä sai kaikkiaan 109 nuorta (132/2021). Määrärahaa oli varattu 35 000 euroa ja setelin arvo oli 250 euroa. Kaupunki työllisti 30 (33/2021), kauhajokiset yritykset 52 (74/2021), järjestöt, yhdistykset ja seurakunnat 27 (23/2021) ja LLKY 2 nuorta (2/2021). Työnantajalla oli mahdollisuus työllistää kesätyöseteleillä enintään kahdeksan nuorta. Kaikki hakeneet saivat kesätyösetelin ja seteleitä jäi jakamatta 20 kappaletta. Jaetuista seteleistä palauttamatta jäi 11 seteliä.

Nuorisotyön koordinaattori Päivi Ojala esittelemässä Nuorisotalo Rämiskää tarkastuslautakunnalle 26.10.2022

Tarkastuslautakunnan arvio

Kaupungin tiukasta taloustilanteesta huolimatta hyvin järjestettyjen hyvinvointipalveluiden ennaltaehkäisevä vaikutus näkyy tulevina vuosina asukkaiden hyvinvoinnissa ja terveydessä ja sitä kautta korjaavien palvelujen kustannuksissa. Ikääntyvien kauhajokelaisten määrän kasvu tulee edelleen huomioida. Myös valtiolta tulevan ohjauksen mukaan palveluiden tulisi olla maksuttomia tai halpoja, jotta ne ovat kaikkien saatavilla. Hyvin hoidetut ja kattavat palvelut tulevat olemaan myös veto- ja pitovoimatekijä paluu- ja tulomuuttajien näkökulmasta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että hyvinvointipalvelut on onnistunut tehtävässään toiminnallisesti vähintäänkin hyvin, monipuolisesti ja laadukkaasti. Taloudellinen tavoite ei kuitenkaan toteutunut talousarvioon nähden.

6.5 Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan perustehtävänä on järjestää ja kehittää asiakkailleen asiantuntevasti ja laadukkaasti näiden tarvitsemat tekniset palvelut. Tehtävänä on luoda asiantuntevalla maankäytön suunnittelulla edellytykset viihtyisän, terveellisen ja turvallisen asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön rakentumiselle.

Teknisen lautakunnan strategiset menestystekijät ovat palvelutoiminnan tehokkuus, kestävä maankäytön suunnittelu ja toteutus sekä talouden tasapaino.

Teknisen lautakunnan painopistealueet:

- yhdyskuntarakenteen ja elinvoimaisuuden kehittäminen
- kestävä maapolitiikka ja maankäytön suunnittelu ja kaava-alueiden toteutus
- nopeat ja joustavat liikenne yhteydet
- ydinkeskusta-alueen kehittäminen viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi
- tehokas palvelutoiminta ja talouden tasapaino
- terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
- kiinteistöjen toiminnallisen tehokkuuden tarkastelu
- energiatehokkuutta koskevan toimintasuunnitelman toteuttaminen
- yhteistyö ja osallistuminen
- palvelurakenteen uudelleen tarkastelu.

Tilinpäätös 2022

Teknisen lautakunnan talouden toteuma:

Tekninen lautakunta - toimintakate				
TP 2021	TA+muutos 2022	TP 2022	Muutos-% TP 2021-2022	Poikkeama TA+muutos / TP 2022
-6 930 228	-6 955 284	-7 355 890	6,1	400 606

Taloudelliset tavoitteet eivät ole toteutuneet talousarvion mukaisesti. Teknisen lautakunnan toimintakate on ylittynyt. Ylitykset näkyvät huomattavina hinnankorotuksina palvelujen, energian ja tarvikkeiden ostoissa.

Teknisen lautakunnan toimintatuottojen toteuma oli 4 893 135 euroa. Toimintakulujen toteuma oli 12 317 297 euroa ja toimintakate 7 355 890 euroa.

Teknisen toimialan osastojen toimintatuotot ja -kulut:

	Toimintatuotot 2021	Toimintakulut 2021	Toimintatuotot 2022	Toimintakulut 2022
Kaupunkisuunnittelu	74,3 %	103,8 %	63,5 %	99,0 %
Kunnallistekniikka	112,0 %	117,5 %	120,8 %	107,3 %
Toimitilapalvelut	106,4 %	106,9 %	107,0 %	107,1 %
Rakennusvalvonta	92,4 %	96,0 %	51,7 %	81,0 %

Tehokas palvelutoiminta ja talouden tasapaino

Hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtyvien toimitilojen vuokrasopimuksien ehdot on tarkistettu vuokra-asetuksen mukaiseksi 18.11.2022. Kiinteistöjen teknisten arvojen määrittelyt on toteutettu Trellum Oy:n toimesta.

Laskujen käsittelyn automatisointia pilotoitiin teknisissä palveluissa Älykkään digitalisaation kasvupolku -hankkeessa.

Toimitilapalveluihin on rekrytoitu uusi valvoja sekä kunnallistekniikkaan uusi työnjohtaja.

Puhtauspalvelujen kustannukset olivat 22,65 €/neliö/vuosi. Kouluaterian 3,44 €/päivä, päiväkotiaaterian 6,16 €/päivä ja terveystieteiden osastojen 17,40 €/päivä. Keittiöiden kiinteistökulut sekä ruokapalvelupäällikön kulut on vähennetty ruokapalveluiden tunnistelulta, mikä on pienentänyt ateriakuluja.

Investointien 2022 toteuma

Merkittävimmät investoinnit 2022 olivat:

- Sanssinkodin yhteisten tilojen peruskorjaustyö valmistui 28.2.2022
- Sanssinkoti/ hammashoitolan rakennustyöt aloitettu 31.5.2022
- M-siiven ulkoeristuksen / ikkunoiden vaihtotyö valmistunut vuoden lopussa
- Kainaston koulun käyttövesiputkiston uusiminen valmistunut elokuu 2022
- Männikön uuden kaava-alueen kadunrakennus aloitettu
- Koirapuisto Männikköön valmistunut
- Rämäpark-skeittipuisto valmistunut.

Tarkastuslautakunnan arvio

Teknisen lautakunnan osalta tarkastuslautakunta toteaa, että toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet lähes suunnitelmien mukaisesti vuonna 2022. Taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet. Sitova toimintakate ylittyy 400 606 euroa. Ylitys on muodostunut pääasiassa palvelujen, aineiden ja tarvikkeiden huomattavista hinnannousuista.

6.6 Rakennuslautakunta

Rakennuslautakunnan perustehtävä on huolehtia toimialaansa kuuluvan lupamenettelyn sekä valvonta- ja neuvontatoimen asianmukaisesta järjestämisestä Kauhajoen kaupungissa. Rakennusvalvonta palvelee kaupunkilaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset ja antaa ohjeita rakentajille, seuraa rakentamisen yleistä kehitystä kaupungissa sekä vaikuttaa valmisteluun, joka liittyy rakentamiseen, maisema- ja kaupunkikuvaan sekä maankäytön suunnitteluun.

Rakennuslautakunnan painopistealueet:

- toimiva palvelurakenne
- kuntayhteistyö
- rakentamisen ohjauksen ja sääntelyn tavoitteena on varmistaa laadukas, turvallinen ja terveellinen rakentaminen
- maankäytön ja rakentamisen suunnittelulla luodaan edellytykset laadukkaalle ja elinvoimaiselle rakennetulle ympäristölle
- rekisteritietojen laatu ja ajantasaisuus
- sähköiset palvelut ja maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen tuomat muutokset ja käytännöt.

Tilinpäätös 2022

Rakennuslautakunnan talouden toteuma:

Rakennuslautakunta - toimintakate				
TP 2021	TA+muutos 2022	TP 2022	Muutos-% TP 2021-2022	Poikkeama TA+muutos / TP 2022
-159 098	-168 933	-166 830	4,9	-2 103

Rakennuslautakunnan lupa- ja katselmustilastot:

Lupatyyppi	Saapunut		Myönnetty		Katselmukset lajeittain	Lkm	
	2021	2022	2021	2022		2021	2022
POI Poikkeamispäätös	3	1	3	1	Aloitusermoitus	9	2
SUU Suunnittelutarveratkaisu		3		3	Rakennustöiden alitus	6	10
R Rakennuslupa	123	91	119	93	Aloituskokous	15	10
T Toimenpidelupa	26	23	25	24	Rakennuksen sijoitus	7	13
M Maisematyölupa	19	5	19	4	Sijaintikatselmus	1	
RJ Rakennusluvan jatko	10	8	10	8	Pohjakatselmus	1	
PI Purkamisilmoitus	3	1	3	1	Perustuskatselmus		2
P Purkamislupa	2	4	2	4	Rakennuskatselmus	30	26
I Ilmoitus	8	13	8	13	Rakennusvaihekatselmus		4
TJO Vastuullinen työnjohtaja	120	96	101	70	Käyttöönottokatselmus	52	47
TJ Toimenpideluvan jatko		2		2	Käyttöönottokatselmus ennen sisäänmuuttoa	14	14
Yhteensä	314	247	290	223	Loppukatselmus	400	189
					Yhteensä	535	317

Toimiva palvelurakenne

Rakennuslupien haku on siirtynyt suurimmaksi osaksi sähköiseen muotoon, joka on lyhentänyt lupien käsittelyaikoja. Yhteistyö naapurikuntien välillä on ollut vähäistä ja keskitynyt lähinnä sähköiseen yhteydenpitoon.

Rakentamisen ohjaus

Rakennushankkeiden ohjauksessa ja luvituksessa kyselyt ovat painottuneet asumis- ja elämys- ja energiatehokkaiden ratkaisuihin lähinnä avustumahdollisuuksien osalta. Rakennuslupamäärät ovat vähentyneet rahoitustilanteen, rakennustarvikkeiden hintavaihteluiden ja epävarman maailmantilanteen vuoksi.

Tarkastuslautakunnan arvio

Rakennuslautakunta on saavuttanut sille asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Teknisen toimialan investoinnit / Hämes-Havusen aitan peruskorjaus:
Syksyllä 2021 aittaa nostettiin ylöspäin, valettiin uusi perustasantura ja alimpia hirsivarveja uusittiin. Vuonna 2022 vesikate ruoteineen ja aluskatteineen uusittiin.
(kuvat: Riitta Alapiha)

6.8 Henkilöstö

Kauhajoen kaupungin henkilöstön kokonaismäärä vuoden 2022 lopussa oli 584, joista vakinaisia työntekijöitä oli 415, mikä oli edellisvuoteen verrattuna 39 henkilöä vähemmän. Määräaikaisia oli 169 henkilöä, joista työllistettyjen osuus oli 15 henkilöä. Määräaikaisella työsopimuksella oli 23 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2021.

Henkilöstön palkkakulut olivat 24,65 miljoonaa euroa, joka on 6,1 % edellisvuotta vähemmän. Palkkakulujen laskuun vaikutti sekä sijaisten vähäisempi määrä että maatalouslomittajien siirtyminen Kurikan kaupungin työntekijöiksi.

Vuonna 2022 terveysperusteisia poissaolopäiviä oli yhteensä 10 316 kalenteripäivää, joista 3 353 päivää koostui ns. lyhyistä, alle 3 päivän poissaoloista. Terveysperusteisten poissaolojen palkkakustannukset ilman sosiaalikuluja olivat 864 728 euroa, edellisenä vuonna kulut olivat 705 585 euroa.

Vanhuuseläkkeelle siirryttiin keskimäärin 65-vuotiaana. Eläkeikä on vähän korkeampi kuin edellisvuonna. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäi 6 henkilöä. Työkyvyttömyyseläkkeisiin sisältyy myös erilaiset osatyökykyratkaisut.

Toimialoittain on toteutettu henkilöstön koulutussuunnitelmaa osaamistarpeet, lainsäädännön vaatimukset ja henkilöstön koulutustoiveet huomioon ottaen. Koulutuspäiviä oli yhteensä 486 päivää. Koulutuskorvaukseen oikeuttavia koulutuspäiviä oli vuoden 2022 aikana 255 kpl. Koulutuskorvausta myönnetään enintään kolmelta päivältä per henkilö.

Työterveyshuolto ja työsuojeluorganisaatio ovat yhteistyökumppaneita ja asiantuntijoita työhyvinvoinnin ja työkyvyn tukemisessa. Vuoden 2004 aikana aloitettua Paree-työhyvinvointitoimintamallia on jatkettu edelleen normaalina toimintana. Työhyvinvointia on tuettu myös vuosittaisella liikunta- ja kulttuurisetelillä (30 euroa/työntekijä).

Loppuvuodesta 2021 käynnistettiin yhteistyössä Valmennustrion kanssa KEVAN työelämän kehittämishanke, joka jatkui vuonna 2022. Hankkeen avulla oli tavoitteena kasvattaa kaupungin henkilökunnan työhyvinvointia kehittämällä mm. esimiesten taitoja, koko organisaation me-henkeä sekä rakentaa luottamusta luottamushenkilö- ja viranhaltijatasojen välille. Hanke tuki myös teknisten palveluiden palvelurakenneselvityksessä esiin nousseita tarpeita. Hanke päättyy kevään 2023 aikana ja sen tulokset tuodaan tiedoksi henkilöstökertomuksessa.

Vuoden 2022 aikana käynnistettiin työntekijöiden työsuhdepyöräedun selvitystyö. Kilpailutus palveluntuottajasta käynnistetään kevään 2023 aikana. Lisäksi työhyvinvointiin panostettiin hallintokunnissa erilaisin hankkein sekä muun muassa hankkimalla henkilöstön käyttöön erilaisia liikuntavälineitä.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunta pitää edelleen tärkeänä henkilöstön työhyvinvoinnin ja ammattitaidon ylläpitoa ja tiedon siirtämistä sekä uuden osaamisen hankkimista.

Kauhajoen kaupungin toiminnan laajuuden ja palvelujen monipuolisuuden huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja osaamisen arvostaminen parantavat työssä jaksamista.

7. Muut havainnot vuodelta 2022

Tarkastuslautakunta korostaa asioiden huolellisen valmistelun tärkeyttä sekä lakien, säännösten ja ohjeiden noudattamista. Asioiden valmisteluun ja perehtymiseen tulee varata tarpeeksi aikaa. Esitysten tulee olla perusteltuja ja selkokielisiä siten, että päätöksenteko sujuu joustavasti.

Henkilöstön työhyvinvoinnin ja työtyytyväisyyden sekä työturvallisuuden parantamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Luottamushallinnon tulee tietää oma tehtävänsä päätöksentekijänä, eikä osallistua operatiiviseen toimintaan.

Kaupungin tilinpäätös 2022 on ylijäämäinen 2,27 miljoonaa euroa. Kokonaisvelkamäärä asukasta kohden väheni 24 euroa ollen 5 160 euroa/ asukas. Kaupungin konsernissa velkamäärä asukasta kohden väheni 158 euroa ollen 8 407 euroa/asukas. Kaupungin konserni sisältää kaupungin, sen konserniyhtiöt ja osuudet kuntayhtymistä. Konsernivalvonnan osalta kehoitamme täsmentämään vuosittaisia valvontaan liittyviä toimintaperiaatteita, jotta tiedonkulku tytäryhtiöiden ja kaupungin välillä on riittävää.

Kaupungin tilinpäätöksessä 2021 oli edellisten tilikausien alijäämää 5,09 miljoonaa euroa ja vuoden 2022 tilikauden ylijäämä oli 2,27 miljoonaa euroa, joten kattamattomaa alijäämää 31.12.2022 jäi 2,82 miljoonaa euroa. Kaupungin talouden kuntalain mukainen kattamisvelvoite ei toteutunut.

7.1 Konserniohjaus ja konserniyhteisöille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

KONSERNIYHTIÖT	
Tavoitteiden toteutuminen / kaupungin omistusosuus	
Kauhajoen Lämpöhuolto Oy 100 %	* ylijäämä 1 486 €
Kauhajoen Tennishalli Oy 95 %	* ylijäämä 593 €
Kauhajoen Vesihuolto Oy 88,67 %	* ylijäämä 206 959 €
Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali 84,03 %	* ylijäämä 17 575 €
Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus 68,06 %	* alijäämä -538 € / käyttöaste 88,5 %
Kauhajoen Asunnot Oy 100 %	* ylijäämä 21 € / käyttöaste 83,31 %
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy 50,90 %	* tilikauden tulos -1 110 €

Vuonna 2022 tarkastuslautakunta teki tutustumiskäynnit Kauhajoen Lämpöhuolto Oy:hyn ja Kauhajoen Vesihuolto Oy:hyn. Yllä olevassa kuvassa tarkastuslautakunta on 15.2.2022 Pikikujan lämpölaitoksella, jota esittelee toimitusjohtaja Tapio Suonvieri.

13.4.2022 tarkastuslautakunta tutustui vesilaitoksen eri kohteisiin toimitusjohtaja Pekka Mäkisen johdolla. Kuva Mikontien laitokselta.

7.2 Kuntayhtymät

Kauhajoen kaupunki on suurimpana jäsenenä ja maksajana seuraavissa kuntayhtymissä, mutta niiden hallituksessa / johtokunnassa vähemmistössä.

Suupohjan koulutuskuntayhtymä

Kauhajoen kaupungin osuus peruspääomasta oli 54,01 %. Perussopimuksen mukaan Kauhajoen kaupunki maksaa 5 % kauhajokisten työntekijöiden palkkasummasta koulutuskuntayhtymälle. Opetusministeriö maksaa oppilaista valtionosuutta, joka on oppilaitoksen päätulolähde.

Tällä hetkellä koulutuskuntayhtymä selvittää aktiivisesti vaihtoehtoja, joilla elinvoimaisuus jatkossakin voidaan turvata. Ammatillisen koulutuksen säilyminen alueella ja sen rooli ammattiosaajien tuottamisessa tulee jatkossakin varmistaa.

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä

Kauhajoen kaupungin osuus peruspääomasta oli 59 %. Kauhajoen kaupunki maksoi vuonna 2022 tuotteistuslaskelman mukaan 57,89 miljoonaa euroa LLKY:lle. Kauhajoen kaupungin osalta erikoissairaanhoidon kustannukset 19,79 miljoonaa euroa olivat pysyneet lähes samalla tasolla verrattuna vuoden 2021 tilinpäätökseen.

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä on lakkautettu 1.1.2023.

8. Seuranta

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä arviointikertomuksen jälkiseurantaa. Lautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto velvoittaa hallintokunnat ja konserniyhtiöt käsittelemään arviointikertomuksen ja ryhtymään toimenpiteisiin omalta osaltaan esille nostettujen havaintojen korjaamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi. Tehdyistä toimenpiteistä pyydetään raportoimaan tarkastuslautakunnalle 30.10.2023 mennessä.

9. Tarkastuslautakunnan yhteenveto ja esitys valtuustolle

Kaupunginvaltuuston asettamat keskeiset toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet ja kaupungin toiminta on järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla. Talousarvion valtuuston asettamat taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet kaupungin toiminnassa. Yhteistoimintalautakunnan ylitykset talousarvioon nähden ovat asettaneet merkittäviä haasteita talouden tasapainottamiselle.

Kuntalain 110 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on kunnanhallituksen velvollisuus esittää selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kaupunginhallituksen tehtävänä oli taseessa olevan alijäämän tasapainottaminen vuoden 2022 loppuun mennessä. Tilinpäätöksessä taseeseen jäi alijäämää 2,82 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen toteuttamat ja esittämät toimenpiteet eivät toteutuneet.

Tarkastuslautakunta kehottaa kiinnittämään huomiota talouden tasapainon säilymiseen ja ennakoiwaan taloudenhoitoon. Tarkastuslautakunta velvoittaa huomioon talousarvion kaupungin toiminnassa ja taloudenhoidossa. Talousarvion muuttamiseen ajantasaiseksi toiminnan ja talouden tai määrärahatarpeiden ja tulorvioiden muuttuessa tulee kiinnittää huomioita. Tarvittavat toimenpiteet tulee tehdä mahdollisuuksien mukaan tilivuoden aikana.

10. Allekirjoitukset

Kauhajoen kaupungin tarkastuslautakunta:

Taija Hakola
puheenjohtaja

Mika Muurimäki
varapuheenjohtaja

Antti Ala-Kokko
jäsen

Eija Ala-Pantti
jäsen

Timo Laitila
jäsen

Arviointikertomus on allekirjoitettu sähköisesti.

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 38 pages before this page
Dokumentet inneholder 38 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 38 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 38 sider før denne side

Detta dokument innehåller 38 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende